

Legea nr. 571/2004 privind protectia personalului din autoritatile publice, institutiile publice si din alte unitati care semnalez incalcare ale legii
(publicata in Monitorul Oficial nr. 1214 din 17 decembrie 2004)

Parlamentul Romaniei adopta prezenta lege

CAPITOLUL I
Dispozitii generale

Art. 1.

Prezenta lege reglementeaza unele masuri privind protectia persoanelor care au reclamat sau au sesizat incalcare ale legii in cadrul autoritatilor publice, institutiilor publice si al altor unitati, savarsite de catre persoane cu functii de conducere sau de executie din autoritatile, institutiile publice si din celelalte unitati bugetare prevazute la art.2.

Art. 2.

(1) Dispozitiile prezentei legi se aplica autoritatilor si institutiilor publice din cadrul administratiei publice centrale, administratiei publice locale, aparatului Parlamentului, aparatului de lucru al Administratiei Prezidentiale, aparatului de lucru al Guvernului, autoritatilor administrative autonome, institutiilor publice de cultura, educatie, sanatate si asistenta sociala, companiilor nationale, regiilor autonome de interes national si local, precum si societatilor nationale cu capital de stat.

(2) Prezenta lege se aplica si persoanelor numite in consilii stiintifice si consultative, comisii de specialitate si alte organe colegiale organizate in structura sau pe langa autoritatile sau institutiile publice.

Art. 3.

In intelesul prezentei legi, termenii si expresiile de mai jos au urmatoarea semnificatie:

- a) avertizare in interes public inseamna sesizarea facuta cu buna-credinta cu privire la orice fapta care presupune o incalcare a legii, a deontologiei profesionale sau a principiilor bunei administrari, eficientei, eficacitatii, economicitatii si transparentei;
- b) avertizor inseamna persoana care face o sesizare potrivit lit.a) si care este incadrata in una din autoritatile publice, institutiile publice sau celelalte unitati prevazute la art.2;
- c) comisie de disciplina inseamna orice organ insarcinat cu atributii de cercetare disciplinara, prevazut de lege sau de regulamentele de organizare si functionare a autoritatilor publice, institutiilor publice sau a celorlalte unitati prevazute la art.2.

CAPITOLUL II
Principii generale

Art. 4.

Principiile care guverneaza protectia avertizarii in interes public sunt urmatoarele:

- a) principiul legalitatii, conform caruia autoritatile publice, institutiile publice si celelalte unitati prevazute la art.2 au obligatia de a respecta drepturile si libertatile cetatenilor, normele procedurale, libera concurenta si tratamentul egal acordat beneficiarilor serviciilor publice, potrivit legii;
- b) principiul suprematiei interesului public, conform caruia, in intelesul prezentei legi, ordinea de drept, integritatea,

impartialitatea si eficienta autoritatilor publice si institutiilor publice, precum si a celorlalte unitati prevazute la art.2 sunt ocrotite si promovate de lege;

c) principiul responsabilitatii, conform caruia orice persoana care semnaleaza incalcari ale legii este datoare sa sustina reclamatia cu date sau indicii privind fapta savarsita;

d) principiul nesanctionarii abuzive, conform caruia nu pot fi sanctionate persoanele care reclama sau sesizeaza incalcari ale legii, direct sau indirect, prin aplicarea unei sanctiuni inechitabile si mai severe pentru alte abateri disciplinare. In cazul avertizarii in interes public, nu sunt aplicabile normele deontologice sau profesionale de natura sa impiedice avertizarea in interes public;

e) principiul bunei administrari, conform caruia autoritatile publice, institutiile publice si celelalte unitati prevazute la art.2 sunt datoare sa isi desfasoare activitatea in realizarea interesului general, cu un grad ridicat de profesionalism, in conditii de eficienta, eficacitate si economicitate a folosirii resurselor;

f) principiul bunei conduite, conform caruia este ocrotit si incurajat actul de avertizare in interes public cu privire la aspectele de integritate publica si buna administrare, cu scopul de a spori capacitatea administrativa si prestigiul autoritatilor publice, institutiilor publice si al celorlalte unitati prevazute la art.2;

g) principiul echilibrului, conform caruia nici o persoana nu se poate prevala de prevederile prezentei legi pentru a diminua sanctiunea administrativa sau disciplinara pentru o fapta a sa mai grava;

h) principiul bunei credinte, conform caruia este ocrotita persoana incadrata intr-o autoritate publica, institutie publica sau alta unitate bugetara din cele prevazute la art.2 care a facut o sesizare, convinsa fiind de realitatea starii de fapt sau ca fapta constituie o incalcare a legii.

CAPITOLUL III

Avertizarea privind fapte de incalcare a legii

Art. 5.

Semnalarea unor fapte de incalcare a legii de catre persoanele prevazute la art.1 si art.2, prevazute de lege ca fiind abateri disciplinare, contraventii sau infractiuni, constituie avertizare in interes public si priveste:

a) infractiuni de coruptie, infractiuni asimilate infractiunilor de coruptie, infractiuni in legatura directa cu infractiunile de coruptie, infractiunile de fals si infractiunile de serviciu sau in legatura cu serviciul;

b) infractiuni impotriva intereselor financiare ale Comunitatilor Europene;

c) practici sau tratamente preferentiale ori discriminatorii in exercitarea atributiilor unitatilor prevazute la art.2;

d) incalcarea prevederilor privind incompatibilitatile si conflictele de interese;

e) folosirea abuziva a resurselor materiale sau umane;

f) partizanatul politic in exercitarea prerogativelor postului, cu exceptia persoanelor alese sau numite politic;

g) incalcari ale legii in privinta accesului la informatii si a transparentei decizionale;

h) incalcarea prevederilor legale privind achiziitiile publice si finantarile nerambursabile;

i) incompetenta sau neglijenta in serviciu;

j) evaluari neobiective ale personalului in procesul de recrutare, selectare, promovare, retrogradare si eliberare din functie;

k) incalcari ale procedurilor administrative sau stabilirea unor proceduri interne cu nerespectarea legii;

- l) emiterea de acte administrative sau de alta natura care servesc interese de grup sau clientelare;
- m) administrarea defectuoasa sau frauduloasa a patrimoniului public si privat al autoritatilor publice, institutiilor publice si al celorlalte unitati prevazute la art.2;
- n) incalcarea altor dispozitii legale, care impun respectarea principiului bunei administrari si cel al ocrotirii interesului public.

Art. 6.

Sesizarea privind incalcarea legii sau a normelor deontologice si profesionale, conform art.4 lit.h), poate fi facuta, alternativ sau cumulativ:

- a) sefului ierarhic al persoanei care a incalcat prevederile legale, potrivit art.5;
- b) conducatorului autoritatii publice, al institutiei publice sau unitatii bugetare din care face parte persoana care a incalcat prevederile legale, potrivit art.5, sau in care se semnaleaza practica ilegala, chiar daca nu se poate identifica exact faptuitorul;
- c) comisiilor de disciplina sau altor organisme similare din cadrul autoritatii publice, institutiei publice sau unitatii prevazute la art.2 din care face parte persoana care a incalcat legea conform art.5;
- d) organelor judiciare;
- e) organelor insarcinate cu constatarea si cercetarea conflictelor de interese si al incompatibilitatilor;
- f) comisiilor parlamentare;
- g) mass-media;
- h) organizatiilor profesionale, sindicale sau patronale;
- i) organizatiilor neguvernamentale.

CAPITOLUL IV

Protectia functionarilor publici, a personalului contractual si a altor categorii de personal

Art. 7.

(1) In fata comisiei de disciplina sau a altor organe similare, avertizorii beneficiaza de protectie dupa cum urmeaza:

- a) avertizorii in interes public beneficiaza de prezumtia de buna credinta, in conditiile art.4 lit.h), pana la proba contrara;
- b) la cererea avertizorului cercetat disciplinar ca urmare a unui act de avertizare, comisiile de disciplina sau alte organisme similare din cadrul autoritatilor publice, institutiilor publice sau altor unitati prevazute la art.2 au obligatia de a invita presa si un reprezentant al sindicatului sau al asociatiei profesionale. Anuntul se face prin comunicat pe pagina de internet a autoritatii, institutiei publice sau a unitatii bugetare cu cel putin 3 zile lucratoare inaintea sedintei, sub sanctiunea nulitatii raportului si a sanctiunii disciplinare aplicate.

(2) In situatia in care cel reclamat prin avertizarea in interes public este sef ierarhic, direct sau indirect, ori are atributii de control, inspectie si evaluare a avertizorului, comisia de disciplina sau alt organism similar va asigura protectia avertizorului, ascunzandu-i identitatea.

Art. 8.

In cazul avertizarilor in interes public, prevazute la art.5 lit.a) si b), se vor aplica din oficiu prevederile art.12 alin.(2) lit.a) din Legea nr.682/2002 privind protectia martorilor.

Art. 9.

(1) In litigiile de munca sau cele privitoare la raporturile de serviciu, instanta poate dispune anularea sanctiunii disciplinare sau administrative aplicate unui avertizor, daca sanctiunea a fost aplicata ca urmare a unei avertizari in interes public, facuta cu buna credinta.

(2) Instanta verifica proportionalitatea sanctiunii aplicate avertizorului pentru o abatere disciplinara, prin compararea cu practica sanctionarii sau cu alte cazuri similare din cadrul aceleiasi autoritati, institutii publice sau unitati bugetare, pentru a inlatura posibilitatea sanctionarii ulterioare si indirecte a actelor de avertizare in interes public, protejate prin prezenta lege.

CAPITOLUL V **Dispozitii tranzitorii si finale**

Art. 10.

Prezenta lege, in privinta protectiei avertizorilor in interes public, se completeaza cu dispozitiile Codului muncii, precum si cu prevederile Legii nr.188/1999 privind Statutul functionarilor publici, republicata, cu modificarile ulterioare.

Art. 11.

In termen de 30 de zile de la intrarea in vigoare a prezentei legi, autoritatile, institutiile publice si celelalte unitati bugetare prevazute la art.2 isi vor pune de acord regulamentele de ordine interioara cu prevederile acesteia.

Aceasta lege a fost adoptata de Parlamentul Romaniei, cu respectarea prevederilor articolului 75 si ale articolului 76 alineatul (2) din Constitutia Romaniei, republicata.

PRESEDINTELE CAMEREI DEPUTATILOR
Valer Dorneanu

PRESEDINTELE SENATULUI
Nicolae Vacaroiu

Bucuresti, 14 decembrie 2004